

Sygn. akt VI Gz 120/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

SO Anna Walus Rząsa

SO Anna Harmata (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: I. sp z o.o. w Ś.

przeciwko: (...) SA w M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 22 stycznia 2016r. sygn. akt V GC 95/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Pozwem w sprawie złożonym do Sądu Rejonowego w Rzeszowie powód wniósł przeciwko pozwanemu (...) S.A. w M. o zapłatę kwoty 4 600,20 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego dla uzasadnienia właściwości Sądu podając jako podstawę siedzibę powoda, powołując art. 200 § 1 kpc w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, podając że powód przejmując wierzytelność w oparciu o umowę cesji i mając siedzibę w Ś., powinien wytoczyć powództwo przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie.

Pozwany w sprzecznie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Rzeszowie, zarzucając, iż powód błędnie wskazał na własną siedzibę jako przesłankę wytoczenia powództwa przed tut. Sądem ponieważ przedmiotowe roszczenie nie wynika z umowy, lecz z ustawy, zaś stron nie łączy żaden stosunek umowny, nabycie wierzytelności odszkodowawczej nie przyznaje zaś powodowi statusu poszkodowanego. Brak podstaw dla przyjęcia, aby nabywca wierzytelności uprawniony był do wytoczenia powództwa przed sąd właściwy według miejsca swojej siedziby, tj. według kryterium, którego wskazany wyżej przepis nie przewiduje.

Postanowieniem z dnia 22 stycznia 2016r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał według właściwości do Sądu Rejonowego dla miasta S. w W..

W uzasadnieniu dla powyższego Sąd wskazał, iż powód dochodzi w sprawie roszczenia wynikającego z umowy ubezpieczenia obowiązkowego kierowców OC. Wierzytelność tą nabył w drodze przelewu od poszkodowanego.

Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza. Przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest bowiem podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje jedynie skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta przysługującej mu wierzytelności. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter roszczenia o zapłatę wobec dłużnika. Stron sporu nie łączy żaden stosunek umowny. Powód jako nabywca wierzytelności poszkodowanego w zdarzeniu ubezpieczeniowym jest jedynie beneficjentem świadczenia, wynikającego z umowy łączącej sprawcę szkody (ubezpieczającego) z ubezpieczycielem. Powód wskazał, iż w związku z przejęciem wierzytelności w oparciu o umowę cesji o właściwości tut. Sądu decyduje miejsce jego siedziby tj. Ś., niniejsze nie stanowiło w ocenie Sądu przesłanki z art. 20 omawianej ustawy. Sąd Sąd orzekł jak w sentencji na mocy art. 200 § 1 kpc w zw. z art. 30 kpc.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zarzucając naruszenie art. 20 ustawy o Ubezpieczeniach Obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003r. poprzez stwierdzenie swej niewłaściwości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla miasta stołecznego Warszawy w sytuacji gdy miejscem zamieszkania właściwego poszkodowanego to jest R. B. jest R. i sądem właściwym dla rozpoznania w sprawie Sąd Rejonowy w Rzeszowie. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie, Wydziałowi V Gospodarczego do dalszego prowadzenia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu powód podał, że poszkodowanym w niniejszej sprawie jest R. B. zam. w R. niemniej jednak z uwagi na zawartą pomiędzy powodem, a poszkodowanym umowę cesji wierzytelności uprawnionym do dochodzenia roszczeń jest powód (cesjonariusz), który prowadzi działalność gospodarczą w obrębie Sądu Rejonowego w Rzeszowie. Powód powołał stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 21 kwietnia 2005r. sygn. akt III CZP 17/05 oraz w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012r. III CZP 69/12.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, chociaż twierdzenia zażalenia i przytoczone stanowisko Sądu Najwyższego w powołanych orzeczeniach Sąd Okręgowy co do zasady podziela.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź wg przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Powyższy przepis stanowi uregulowanie szczególne (lex specialis) w zakresie właściwości miejscowej sądów dla powództw wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Wg Sądu Okręgowego w sprawach z powództwa wynikającego z ubezpieczenia obowiązkowego o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania (albo siedziby) pozwanego, poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, nie zaś siedziba (miejsce zamieszkania) wierzyciela. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza, co zasadnie podnosi powód, a przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje tylko skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta (poszkodowanego) przysługującej mu wierzytelności wobec jego dłużnika. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter jej roszczenia o zapłatę wobec dłużnika (postanowienie SN z dnia 16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12). Oznacza to, że w dalszym ciągu mamy do czynienia z roszczeniem z tytułu czynu niedozwolonego (ciągłość przedmiotowa), lecz mimo cesji nie ulega wątpliwości, że powód nie staje się poszkodowanym w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Powód może jednak korzystać z właściwości przemiennej uregulowanej w art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, co za stanowiskiem Sądu Najwyższego w powołanych przez powoda postanowieniach przyjmuje Sąd Okręgowy jednak tylko w granicach tej regulacji. Oznacza to tylko tyle, że powództwo przeciwko ubezpieczycielowi winno być dochodzone przed sądem właściwości ogólnej (wg siedziby pozwanego), lub – z powołaniem na właściwość przemiennej – wg miejsca

zamieszkania poszkodowanego, którym był cedent. Powód nie ma podstaw powoływać się na właściwość wynikającą z jego siedziby (miejsca zamieszkania).

Zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 kpc pozew powinien w miarę potrzeby zawierać przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu. W przedmiotowej sprawie powód czyniąc zadość temu obowiązkowi, dla uzasadnienia właściwości przemiennej Sądu Rejonowego w Rzeszowie, w sposób jednoznaczny powołał się na własną siedzibę – w Ś., a nie zaś na miejsce zamieszkania poszkodowanego R. B.. Dopiero w zażaleniu na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 22 stycznia 2016r. po raz pierwszy jako uzasadnienie dla właściwości wskazał, że poszkodowany ma miejsce zamieszkania w R., zresztą w dalszym toku tego zażalenia powołał również okoliczność zawartej pomiędzy nim, a poszkodowanym umowy cesji wierzytelności, wywodząc z niniejszego legitymację do dochodzenia roszczenia i powołując dalej okoliczność, iż prowadzi on działalność gospodarczą w obrębie Sądu Rejonowego w Rzeszowie. Podkreślić należy, że sąd rozstrzygając w przedmiocie właściwości ogranicza się jedynie do zbadania zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu w kontekście uzasadnienia właściwości zawartego w pozwie. Nie ma podstaw do badania z urzędu innych okoliczności, które mogą świadczyć o właściwości sądu. Powołane w zażaleniu postanowienia Sądu Najwyższego nie stanowią o tym, że w przedmiotowym stanie faktycznym cesjonariusz może powoływać się na właściwość przemienną determinowaną jego siedzibą, lecz co najwyżej siedzibą (miejscem zamieszkania) poszkodowanego, czego niewątpliwie powód w uzasadnieniu właściwości Sądu Rejonowego zawartym w pozwie nie wyartykułował. Stąd zarzut rażącego naruszenia przepisu art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie jest zasadny.

Zważywszy na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)